

POSTANOWIENIE

20 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 20 marca 2023 r. w Warszawie,

w sprawie z powództwa R. spółki akcyjnej w K.

przeciwko D. Z.

o zapłatę,

na skutek wystąpienia przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie

postanowieniem z 30 listopada 2022 r., II C 846/14,

o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy innemu sądowi
równorzędnemu.**

UZASADNIENIE

Powód R. spółka akcyjna z siedzibą w K. wniósł pozew o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko D. Z. o zapłatę 43.150,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami. Rozpoznający sprawę Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie na podstawie art. 44¹ § 2 k.p.c. postanowieniem z 30 listopada 2022 r. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na okoliczności wskazane przez pozwaną na rozprawie w dniu 30 listopada 2022 r. tj. fakt, że pozwana jest w sporze z Sądem Okręgowym w Warszawie o przywrócenie do pracy, a zatem ze względu na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Art. 44¹ k.p.c., dodany przez ustawę z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469 ze zm.), wprowadza wyjątek od konstytucyjnej (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) i kodeksowej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy i z tej przyczyny powinien być interpretowany ściśle (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 5 marca 2020 r., IV CO 44/20, i z 16 marca 2020 r., IV CO 18/20). Do przekazania sprawy do innego sądu może zatem dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że jej rozpoznanie przez sąd właściwy miejscowo i rzeczowo według przepisów kodeksu postępowania cywilnego byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 września 2020 r., II CO 203/20).

Przesłanka dobra wymiaru sprawiedliwości ma ocenny charakter, ale z brzmienia art. 44¹ § 1 k.p.c. wynika, że w rozumieniu tego przepisu składa się nie „w szczególności” względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazano, że chodzi przede wszystkim o sytuacje, które mogą wywierać realny wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny (zob. orzecznictwo przytoczone w postanowieniu Sądu Najwyższego z 20 maja 2020 r., I CO 21/20, postanowienie Sądu Najwyższego z 10 września 2020 r., II CO 203/20). We wniosku o przekazanie niniejszej sprawy sądowi równorzędnemu nie została przedstawiona jakkolwiek przesłanka o tego rodzaju cechach.

Zastosowania w sprawie art. 44¹ k.p.c. nie uzasadnia spór pomiędzy pozwaną (pracownikiem), a Sądem (pracodawcą) jako organem, który jest reprezentowany przez prezesa tego Sądu w sprawie o przywrócenie pozwanej do pracy. Taka sytuacja nie wskazuje bowiem na występowanie jakichkolwiek czynników wywierających ujemny wpływ na swobodę orzekania lub bezstronność Sądu właściwego. Podkreślić należy, że okoliczności wynikające z przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości muszą być realne i stwarzać rzeczywiste zagrożenie dla prawidłowości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Obawa wystąpienia

w opinii społecznej przekonania, że sprawa nie zostanie w tym Sądzie bezstronnie rozpoznana musi być realna, a nie hipotetyczna (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 marca 2020 r., IV CO 18/20). Z wystąpienia Sądu Rejonowego nie wynikają natomiast żadne konkretne powody świadczące o tym, że Sąd właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy jest obciążony czynnikami wpływającymi na jego bezstronność czy też swobodę orzekania w niniejszej sprawie. Wręcz przeciwnie, automatyczne upatrywanie w takiej sytuacji zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości mogłoby prowadzić w konsekwencji do paraliżu sądownictwa, nie zaś do zapewnienia warunków do swobodnego rozstrzygania i budowania autorytetu wymiaru sprawiedliwości.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.